

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/136/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221010130
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriána Považanová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6221010130.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Adriány Považanovej a sudcov JUDr. Petra Kvietka a Mgr. Jána Bednára, v trestnej veci obžalovaného B. K., za prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák., na verejnom zasadnutí dňa 12. januára 2022, o odvolaniach obžalovaného B. K. a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 13.09.2021, sp. zn. 3T/46/2021, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného B. K., nar. XX.XX.XXXX vo Z. C., trvale bytom Z. C., t. č. X. K. K. - C.
o d s u d z u j e

podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. na s ú h r n n ý trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody z a r a d' u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. z r u š u j e výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 28.06.2021, sp. zn. 3T/40/2021, právoplatného dňa 14.07.2021, ktorým mu bol za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Zároveň zrušuje všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý.

II. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného B. K. z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 13.09.2021, sp. zn. 3T/46/2021 bol obžalovaný B. K. uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 29.04.2021 v čase okolo 12,00 h vošiel cez otvorenú bráničku riadne oploteného dvora k rodinnému domu č. X na ul. V. vo Z. C., kde bez oprávnenia vlastníka domu O.. T. E. prišiel ku vchodovým dverám,

ktoré boli pootvorené, pričom na kľučke dverí bola iba krátka šnúrka, ktorá ale nebola pripevnená k dverám a tak si tieto dvere bez použitia sily otvoril a vošiel do domu, keď však videl, že sa v dome nikto nenachádza, tak odtiaľ odišiel preč, následne sa do uvedeného domu v ten istý deň v čase okolo 20.30 h tým istým spôsobom vrátil spolu aj so svojou priateľkou W. K., ktorej predtým uviedol, že do domu môžu vstúpiť, pričom spoločne prespali v izbe na poschodí až do nasledujúceho rána, kedy spoločne v čase okolo 08.00 h z domu odišli, pričom pri odchode z tej izby na poschodí zobral boxerské rukavice červenej farby, následne sa spoločne s W. K. do uvedeného domu opätovne vrátili dňa 03.05.2021 v čase okolo 12.30 h, kedy z izby na poschodí, kde predtým prespali odcudzili 3 ks sviečky, ktoré tam predtým videli, čím svojim konaním pre M.. O. K., nar. XX.XX.XXXX a Q. K., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom V. 2, Z. C. spôsobil odcudzením boxerských rukavíc škodu vo výške 10,- Eur a 3 ks sviečok škodu vo výške 3,87 Eur.

Za to okresný súd obžalovanému uložil podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 2, 7 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 40 mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. bol zrušený v rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3T/40/2021-99 zo dňa 28.06.2021, právoplatný 14.07.2021 výrok o treste, ktorým bol pri uznaní viny za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák., odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 3 roky nepodmienečne, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Podľa § 287 ods. 1, 2 Tr. por. mu bola uložená povinnosť nahradiť spoločne a nerozdielne poškodeným M.. O. K., nar. XX.XX.XXXX a Q. K., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom Z. C., V. 2, škodu vo výške 13,87 Eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali včas, t. j. v zákonom stanovenej lehote, a to ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 13.09.2021 odvolania okresný prokurátor, ako aj obžalovaný.

Okresný prokurátor v písomných dôvodoch odvolania zo dňa 09.11.2021, ktoré bolo doručené okresnému súdu dňa 10.11.2021 uviedol, že s uvedeným rozsudkom sa, čo do výroku o treste nestotožňuje, namieta jeho výšku. Citoval ust. § 38 ods. 2, 4, 7 Tr. zák. Ďalej argumentoval, že z judikatúry NS SR, ktoré bolo prijaté trestnoprávnym kolégiom dňa 17.06.2020 pod sp. zn. Tpj 47/2020 vyplýva nemožnosť aplikácie ust. § 38 ods. 7 Tr. zák. po zverejnení resp. nadobudnutí účinnosti nálezu Ústavného súdu SR z 28.11.2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011. Teda po nadobudnutí účinkov vyššie uvedeného nálezu o nesúlade § 41 ods. 2 Tr. zák. v texte za bodkočiarkou s čl. 1 Ústavy SR je ustanovenie § 38 ods. 7 Tr. zák. obsoletné, keďže už nedochádza k interakcii medzi § 41 ods. 2 Tr. zák., ktorý zvyšuje (naďalej len) hornú hranicu trestnej sadzby, s § 38 ods. 4 až 6 Tr. zák., ktoré z tam uvedených dôvodov zvyšujú dolnú hranicu trestnej sadzby a je a priori vylúčené, aby súčasné použitie týchto ustanovení mohlo byť pre páchatel'a neprimerane prísne.

Okresný súd správne aplikoval zákonné ustanovenia pre ukládanie úhrnného a súhrnného trestu, pričom ukladal súhrnný trest podľa § 212 ods. 3 Tr. zák., keďže zločin krádeže je prísnejšie trestný ako prečin porušovania domovej slobody. Pri ukladaní výmery trestu tiež správne prihliadol na jednu poľahčujúcu okolnosť (§ 36 písm. l) Tr. zák.) a dve priťažujúce okolnosti (§ 37 písm. h), m) Tr. zák.). Nepostupoval však správne, keď postupom podľa § 38 ods. 2, 7 Tr. zák. nezvýšil pri prevahe priťažujúcich okolností dolnú hranicu trestnej sadzby o jednu tretinu, ale vychádzal zo základnej sadzby 3 roky až 10 rokov, v rámci ktorej obžalovanému uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 40 mesiacov. S takto uloženým trestom nesúhlasí, nakoľko okresný súd mal vzhľadom na uvedené stanovisko prijaté trestnoprávnym kolégiom NS SR sp. zn. Tpj 47/2020 zo dňa 17.06.2020, pri prevahe priťažujúcich okolností postupovať v zmysle § 38 ods. 4 Tr. zák. a teda po zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu, uložiť trest v rozmedzí od 5 rokov a 4 mesiacov až do 10 rokov.

Záverom svojho odvolania navrhol krajskému súdu, aby napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a obžalovanému uložil súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní minimálne 5 rokov a 4 mesiace a zaradil ho na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a zároveň zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/40/2021 zo dňa 28.06.2021.

Obžalovaný B. K. odôvodnil svoje odvolanie prostredníctvom svojej obhajkyne písomným podaním zo dňa 18.11.2021, doručeným okresnému súdu toho istého dňa. Namietal, že sa nestotožňuje s výrokom o treste napadnutého rozsudku, považuje ho za prísny s poukazom na zásady ukladania súhrnného trestu, ktorý v jeho prípade nie je adekvátny s poukazom na trestnú sadzbu. V čase spáchania skutku bol bezdomovcom a bol vo finančnej a materiálnej núdzi. K uvedenému konaniu ho donútili tieto neľahké životné udalosti. Okresný súd nebral do úvahy poľahčujúce okolnosti v zmysle § 36 Tr. zák., nakoľko sa ako obžalovaný ku skutku priznal, svoje konanie úprimne oľutoval, od začiatku napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom a pričínil sa o odstránenie škodlivých následkov trestného činu, nakoľko je ochotný dobrovoľne uhradiť škodu, keď bude zaradený vo väznici na prácu, do ktorej v súčasnej dobe ešte nie je zaradený. Zároveň poukázal na skutočnosť, že jeho priateľka je tehotná a uložením takto vysokého trestu neuvidí svojho potomka, ktorý sa v dôsledku jeho trestu ocitne v nepriaznivej finančnej situácii a on ako otec nebude mať možnosť finančne zlepšiť situáciu jeho rodiny, ktorá sa ocitne v núdzi. Nestotožňuje sa s podaným odvolaním prokurátora, ktorý aj s poukazom na nízku mieru závažnosti jeho konania navrhuje „drakonický trest“. Objekt nebol zabezpečený žiadnym spôsobom a dvere boli pootvorené a v minulosti ho viackrát navštívil za prítomnosti majiteľa, ktorý bol s ním kamarát. Nemal vedomosť o tom, že nie je majiteľom a že prebehla dražba a prebieha súdne konanie o platnosti dražby a že v súčasnej dobe je na príslušnom liste vlastníctva evidovaný iný majiteľ.

Z týchto dôvodov navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, prípadne, aby mu uložil trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby.

Na verejnom zasadnutí krajský prokurátor zotrval na písomne podanom odvolaní a dôvodoch v ňom uvedených. Trest uložený obžalovanému bol uložený nezákonne, z ktorého dôvodu navrhol rozhodnúť v intenciách uvedeného odvolania a obžalovanému ukladať trest pri prevahe priťažujúcich okolností po zvýšení vo výmere 5 rokov a 4 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Naproti tomu sa obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí pridrižoval dôvodov odvolania obžalovaného uvedených v písomnom vyhotovení. Poukázal na skutočnosť, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, k spáchaniu trestného činu sa priznal, tento oľutoval. Ich návrhu na upustenie od uloženia súhrnného trestu nebolo okresným súdom vyhovené, pričom s poukazom na spáchaný trestný čin a okolnosti jeho spáchania uložený trest považujú za neprimerane prísny. Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie, prípadne upustil od uloženia súhrnného trestu.

Obžalovaný sa pripojil k vyjadreniu svojho obhajcu a navrhol rozhodnúť tak, ako to v konečnom návrhu uviedol obhajca.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe podaných odvolaní okresného prokurátora a obžalovaného zistil, že odvolania podali oprávnené osoby v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, proti ktorému podali tieto odvolatelia odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytykané prihliadal i pre prípad, ak by tieto odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora bolo podané čiastočne dôvodne a odvolanie obžalovaného bolo podané nedôvodne.

Primárne je nutné konštatovať, že výrok o vine obžalovaného B. K., ktorým bol uznaný za vinného z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, pričom následne na položené otázky v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g), h) Tr. por. odpovedal kladne, „áno“, preto okresný súd po procesnom postupe podľa § 257 ods. 7 Tr. por. jeho vyhlásenie uznesením prijal a rozhodol rozsudkom. Výrok o náhrade škody taktiež nadobudol právoplatnosť, keďže ho odvolaním nenapadla žiadna z oprávnených procesných strán.

Preskúmajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste, dospel krajský súd čiastočne k inému záveru ako okresný súd, nakoľko bolo pri ukladaní trestu porušené ustanovenie Trestného zákona, v dôsledku čoho odvolanie okresného prokurátora považoval za čiastočne dôvodné, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu zrušil a následne rozhodol rozsudkom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o treste pre obžalovaného sám tak, ako je to vyššie uvedené. Súčasne odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Pri úvahách o určení druhu trestu a jeho výmery mal za to, že okresný súd u obžalovaného správne zistil existenciu jednej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l) Tr. zák., t. j., že sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval. V súlade so zákonom bolo aj ustálenie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m) Tr. zák., t. j. že už bol za trestný čin odsúdený (nevzťahovalo sa to však na odsúdenie Okresným súdom Veľký Krtíš v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/40/2021 - aplikácia tzv. asperačnej zásady). Súd prvého stupňa však pochybil, keď u obžalovaného vzhliadol aj priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., t.j., že spáchal viac trestných činov, pretože obžalovaného síce odsudzoval za dva trestné činy, keďže mu ukladal súhrnný trest aj za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák., z ktorého spáchania bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 28.06.2021, sp. zn. 3T/40/2021, právoplatným dňa 14.07.2021, avšak z dôvodu tohto odsúdenia musela byť pri ukladaní trestu aplikovaná tzv. asperačná zásada uvedená v ust. § 41 ods. 2 Tr. zák., a preto na túto skutočnosť nebolo možné zároveň prihliadať aj ako na priťažujúcu okolnosť, došlo by totiž k porušeniu zákazu dvojitého pričítania tej istej okolnosti, a teda aj k duplicitnému zvýšeniu trestnej sadzby v neprospech obžalovaného, čo by bolo neprípustné.

V reakcii na odvolacie námietky okresného prokurátora sa odvolací súd s poukazom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. Tpj 47/2020 stotožnil s názorom okresného prokurátora o nemožnosti aplikácie ust. § 38 ods. 7 Tr. zák. po nadobudnutí účinkov nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28.11.2012, sp. zn. PL. ÚS 106/2011.

Zároveň k odvolacím námietkam obžalovaného krajský súd poznamenáva, že obžalovanému neprináležalo ani priznanie poľahčujúcich okolností podľa ust. § 36 písm. k), n) Tr. zák., keďže obžalovaný sa nepričinil o odstránenie škodlivých následkov a nenahradil spôsobenú škodu v celej výške poškodeným a ani svojim aktívnym prístupom nenapomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti žiadnemu z príslušných orgánov.

V tomto smere je potrebné poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR sp. zn. Tpj 55/2016, z ktorého vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody zníženi o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Za takejto situácie krajský súd vychádzal z toho, že poľahčujúce a priťažujúce okolnosti boli v pomere 1:1. Obžalovaný prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. spáchal skôr ako bol v konaní sp. zn. 3T/40/2021 Okresným súdom Veľký Krtíš vyhlásený odsudzujúci rozsudok za zločin krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák., preto aj odvolací súd obžalovanému ukladal súhrnný trest v zmysle § 42 ods. 1 Tr. zák. podľa zásad na uloženie úhrnného trestu v zmysle § 41 ods. 2 Tr. zák., teda za dva úmyselné trestné činy spáchané dvomi skutkami, z ktorých jeden bol zločinom, v dôsledku čoho sa zvyšovala horná hranica trestnej sadzby odňatia slobody najprísnejšieho trestného činu (zločinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. d), ods. 3 písm. f) Tr. zák.) o 1/3-inu.

Pretože obžalovanému bol v prejednávanej veci ukladaný súhrnný trest, ktorý nemohol byť miernejší ako trest odňatia slobody uložený mu rozhodnutím Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/40/20121 vo výmere 3 roky, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, iný ako nepodmienečný trest odňatia slobody mu nemohol byť ani odvolacím súdom ukladaný.

V nadväznosti na to bolo možné obžalovanému uložiť súhrnný trest odňatia slobody od 3 rokov do 13 rokov 4 mesiacov. Odvolací súd zobral do úvahy okrem pomeru, aj mieru závažnosti ustálených poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa ust. § 38 ods. 2 Tr. zák., ktoré boli pomerne významné, jednak v prospech, ale aj v neprospech obžalovaného. Vzhľadom na tieto skutočnosti obžalovanému uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a 4 mesiace, považujúc ho za primeraný všetkým okolnostiam prípadu, na ktoré bol zo zákona povinný prihliadnuť, ako aj na výšku spôsobenej škody.

Obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestných činov, za ktoré mu bol ukladaný v tejto súdnej veci súhrnný trest, bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, preto ho odvolací súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody podľa ust. § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste z vyššie uvedeného rozhodnutia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia, na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Uložený trest obsahuje v dostatočnom rozsahu prvok represie, ako aj prvky generálnej a individuálnej prevencie, taktiež postačuje na zabezpečenie dosiahnutia účelu trestu v zmysle ust. § 34 ods. 1 Tr. zák. a zodpovedá aj všetkým ďalším ustanoveniam Trestného zákona, ktoré upravujú zásady pre ukladanie trestov.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku rozsudku o treste z vyššie uvedených dôvodov o odvolaniach okresného prokurátora a obžalovaného rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.